

Informacja o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	§ 3, § 4, § 5, § 7, § 9, § 11, §13
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 8 ust. 2 i ust. 6, § 12, § 13

Spis treści

§ 1	POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	1
§ 2	DEFINICJE OGÓLNE.....	1
§ 3	PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA.....	2
§ 4	CZASOWY ZAKRES OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ	2
§ 5	SUMA GWARANCYJNA	2
§ 6	WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI	2
§ 7	POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI.....	2
§ 8	POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAJŚCIA WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO	3
§ 9	WYPŁATA ODSZKODOWANIA.....	3
§ 10	ROSZCZENIA REGRESOWE	3
§ 11	UMOWA UBEZPIECZENIA	3
§ 12	ODSTĄPIENIE OD UMOWY UBEZPIECZENIA	3
§ 13	WYGAŚNIĘCIE STOSUNKU UBEZPIECZENIA	3
§ 14	SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA.....	4
§ 15	OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO	4
§ 16	OBOWIĄZKI TUZ TUW	4
§ 17	REKLAMACJE	4
§ 18	ZAWIADOMIENIA I OŚWIADCZENIA	
	SPRAWY SPORNE.....	5
§ 18	POSTANOWIENIA KOŃCOWE	5

§ 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

- Niniejsze Ogólne warunki obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej OC z tytułu wykonywania czynności agencyjnych, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez TUZ Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, zwane dalej „TUZ TUW” z Agentami ubezpieczeniowymi, podlegającymi obowiązkowi zawarcia umowy ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania czynności agencyjnych oraz z Agentami oferującymi ubezpieczenia uzupełniające, obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń.
- Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta na cudzy rachunek, w takim przypadku postanowienia OWU stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.
- Za porozumieniem stron do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU, jednakże wszelkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU oraz wszelkie zmiany zawartej już umowy ubezpieczenia muszą być sporządzone na piśmie w formie aneksu do umowy ubezpieczenia pod rygorem ich nieważności.
- W sprawach nieuregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie właściwe przepisy prawa polskiego, a w szczególności: Kodeks cywilny, ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, ustawa z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji

ubezpieczeń wprowadzająca obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia i wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych, regulujące szczegółowy zakres ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną.

§ 2 DEFINICJE OGÓLNE

Użyte w niniejszych OWU pojęcia oznaczają:

- Ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do zapłacenia składki;
- Ubezpieczony** – agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wskazany w dokumencie ubezpieczenia (polisie), wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, objęty ochroną ubezpieczeniową;
- Agent ubezpieczeniowy** - przedsiębiorca, inny niż agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisany do rejestru agentów ubezpieczeniowych;
- Agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające** – przedsiębiorca wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń, wpisany do rejestru agentów, niebędący instytucją kredytową w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym

nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1252) ani firmą inwestycyjną w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.3), który za wynagrodzeniem wykonuje dystrybucję ubezpieczeń jako działalność uboczną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- podstawową działalnością przedsiębiorcy nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń,
- przedsiębiorca dystrybuuje wyłącznie ubezpieczenia uzupełniające dostarczane towary lub świadczone usługi,
- dystrybucja ubezpieczeń nie odnosi się do umowy ubezpieczenia na życie lub umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, chyba że taka umowa jest uzupełnieniem dostarczanych towarów lub świadczeń usług w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy;

5) **Czynności agencyjne** – wykonywane przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń;

6) **Klient** – w przypadku:

- umów ubezpieczenia – poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającego lub ubezpieczonego,
- umów gwarancji ubezpieczeniowej – zleceniodawcę gwarancji ubezpieczeniowej

Definicja nie ma zastosowania w zakresie reklamacji, o których mowa w § 17 niniejszych OWU;

7) **Przedsiębiorca** - osoba fizyczna, osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.

§ 3 PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

- Ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego - agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające za szkody wyrządzone w następstwie jego działania lub zaniechania, w okresie ubezpieczenia, w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych.
- Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ust. 1, obejmuje szkody powstałe z tytułu wykonywania czynności agencyjnych wyrządzone klientowi lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.
- Ubezpieczeniem OC są objęte również szkody wyrządzone przez osoby, przy pomocy których Ubezpieczony wykonuje czynności agencyjne.
- Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o której mowa w § 3 ust. 1 i 3 niniejszych OWU, obejmuje szkody wyrządzone przez agenta ubezpieczeniowego albo przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej.
- Szczegółowy przedmiot i zakres ubezpieczenia określają właściwe przepisy prawa polskiego, o których mowa w § 1 ust. 4 OWU, a w szczególności przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń wprowadzające obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia i wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania czynności agencyjnych.

§ 4 CZASOWY ZAKRES OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

- Umowa ubezpieczenia obejmuje wypadki ubezpieczeniowe, które miały miejsce w okresie ubezpieczenia.
- Wypadkiem ubezpieczeniowym jest działanie lub zaniechanie Ubezpieczonego, które spowodowało szkodę objętą ochroną ubezpieczeniową.

§ 5 SUMA GWARANCYJNA

- Suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia oraz do wszystkich zdarzeń w okresie ubezpieczenia nie dłuższym niż 12 miesięcy, których skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, wynosi równowartość w złotych 1.250.618 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, oraz 1.875.927 euro w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń.
- Kwota, o której mowa w ust. 1, jest ustalana przy zastosowaniu kursu średniego euro, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 6 WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

- Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:
  - wyrządzonych umyślnie,
  - wyrządzonych przez Ubezpieczonego osobom zatrudnionym przez Ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę lub osobom, przy pomocy których ubezpieczony wykonuje czynności agencyjne,
  - polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia wyrządzonych przez ubezpieczonego lub osobę, przy pomocy której ubezpieczony wykonuje czynności agencyjne, małżonkowi, wstępnemu, zstępniemu, rodzeństwu, a także powinowatemu w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonkowi lub osobie, z którą ubezpieczony lub osoba, przy pomocy której Ubezpieczony wykonuje czynności agencyjne, pozostaje we wspólnym pożyciu,
  - polegających na zapłacie kar umownych,
  - powstałych wskutek działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów i zamieszek, a także aktów terroru.
- W przypadku podmiotu, o którym mowa w art. 20 ust. 14 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, ochrona ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o której mowa w § 3 ust. 1 i 2 niniejszych OWU, nie obejmuje szkód wyrządzonych przez ten podmiot w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie, w jakim zakład ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego podmiot taki działa, ponosi pełną odpowiedzialność za jego działania.
- Ochrona ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o której mowa w § 3 ust. 1 i 2 niniejszych OWU, nie obejmuje szkód wyrządzonych przez agenta ubezpieczeniowego lub przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych, za które w myśl obowiązujących przepisów prawa odpowiada zakład ubezpieczeń, na rzecz którego taki agent działa.

§ 7 POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

- Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy, chyba że umówiono się inaczej albo przepisy odrębne nakładające na Ubezpieczającego obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia określają inny okres.
- Odpowiedzialność TUZ TUW trwa przez okres wskazany w umowie i kończy się z upływem ostatniego dnia tego okresu, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 oraz § 13 OWU.
- Odpowiedzialność TUZ TUW rozpoczyna się od dnia wskazanego w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ochrony ubezpieczeniowej, jednak nie wcześniej niż z dniem rozpoczęcia przez Ubezpieczonego wykonywania czynności agencyjnych na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
- W przypadku opłacania składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie przez Ubezpieczającego raty składki w terminie oznaczonym przez TUZ TUW nie powoduje ustania odpowiedzialności TUZ TUW.
- Odpowiedzialność TUZ TUW kończy się z chwilą wygaśnięcia umowy ubezpieczenia.

**§ 8 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAJŚCIA WYPADKU
UBEZPIECZENIOWEGO**

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego Ubezpieczający, obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zmniejszenia jego rozmiarów.
2. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, TUZ TUW jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. W razie ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się również do Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. Ubezpieczający powinien przedstawić TUZ TUW posiadane dowody dotyczące zdarzenia i szkody oraz ułatwić TUZ TUW ustalenie okoliczności zdarzenia i rozmiaru szkód.
5. Ubezpieczający jest zobowiązany powiadomić TUZ TUW o wypadku ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od daty powzięcia o nim wiadomości pod numer telefonu 22 327 60 60 lub na stronie internetowej www.tuz.pl.
6. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 3 TUZ TUW może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło TUZ TUW ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
7. W przypadku, gdy wobec Ubezpieczającego wystąpiono na drogę sądową, Ubezpieczający zobowiązany jest powiadomić o tym niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od daty powzięcia o wiadomości o tym fakcie, TUZ TUW.
8. W postępowaniu sądowym o naprawienie szkody objętej ubezpieczeniem obowiązkowym odpowiedzialności cywilnej jest niezbędne przyzwanie TUZ TUW.
9. Ubezpieczający obowiązany jest doręczyć TUZ TUW orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym TUZ TUW ewentualne przystąpienie do sprawy w charakterze interwenienta ubocznego po stronie Ubezpieczającego w celu wniesienia ewentualnego środka odwoławczego od wydanego w sprawie orzeczenia. Jeżeli orzeczenie sądu nastąpiło w formie wyroku Ubezpieczający jest obowiązany doręczyć TUZ TUW również jego uzasadnienie.
10. Ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od daty otrzymania postanowienia o umorzeniu postępowania karnego, administracyjnego albo cywilnego lub postępowania wykroczeniowego wszczętego w sprawie szkody, dostarczyć do TUZ TUW odpis tego postanowienia.
11. Ubezpieczający zobowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
12. Ubezpieczający obowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia Policji lub Prokuratury jeżeli do szkody doszło w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że zostało popełnione przestępstwo.
13. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 4-12 stosuje się również do Ubezpieczonego.

§ 9 WYPŁATA ODSZKODOWANIA

1. Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od TUZ TUW. O zgłoszonym roszczeniu TUZ TUW powiadamia niezwłocznie Ubezpieczonego.
2. TUZ TUW wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
3. Odszkodowanie wypłaca się w granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyżej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia.
4. TUZ TUW wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.
5. W przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 4, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od

dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności TUZ TUW albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego.

6. W terminie, o którym mowa w ust. 4, TUZ TUW zawiadamia na piśmie uprawnionego o przyczynach niemożności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części, jak również o przypuszczalnym terminie zajęcia ostatecznego stanowiska względem roszczeń uprawnionego, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.
7. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, TUZ TUW informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem w terminie, o którym mowa w ust. 4 albo 5, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania, jak również na przyczyny, dla których odmówił wiarygodności okolicznościom dowodowym podniesionym przez osobę zgłaszającą roszczenie. Pismo TUZ TUW powinno zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
8. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego roszczenia o naprawienie szkody nie ma skutków prawnych względem TUZ TUW, który nie wyraził na to uprzednio zgody.
9. W granicach sumy gwarancyjnej TUZ TUW jest obowiązany zwrócić Ubezpieczającemu, uzasadnione okolicznościami zdarzenia, koszty poniesione w celu zapobieżenia zwiększeniu szkody, a także niezbędne koszty obrony w postępowaniu karnym i koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu cywilnym, podjętych na polecenie lub za zgodą TUZ TUW.

§ 10 ROSZCZENIA REGRESOWE

TUZ TUW przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczonego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność, zwrotu wypłaconego odszkodowania za szkody wyrządzone:

- 1) w wyniku rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność;
- 2) przez te osoby w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości albo po użyciu środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

§ 11 UMOWA UBEZPIECZENIA

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego, który stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
2. Zawarcie umowy ubezpieczenia TUZ TUW potwierdza dokumentem ubezpieczenia (polisą ubezpieczeniową).
3. Umowa ubezpieczenia nie może obejmować okresu poprzedzającego zawarcie tej umowy.

§ 12 ODSTĄPIENIE OD UMOWY UBEZPIECZENIA

Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczyciel nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

§ 13 WYGAŚNIĘCIE STOSUNKU UBEZPIECZENIA

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

- 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia;
- 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia na podstawie § 12

- 3) z dniem zaprzestania przez Ubezpieczonego wykonywania czynności agencyjnych na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

§ 14 SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności TUZ TUW na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Wysokość i termin zapłaty składki określa się w umowie ubezpieczenia.
3. Składka może być rozłożona na raty. Wysokość oraz terminy zapłaty pierwszej i kolejnych rat określa się w umowie ubezpieczenia.
4. Ubezpieczający zobowiązany jest do zapłacenia składki. Zapłaty składki lub jej pierwszej raty Ubezpieczający dokonuje w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia chyba, że umówiono się inaczej.
5. W przypadku, gdy składka lub rata składki płatna jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień opłacenia składki lub raty składki uważa się datę wpływu środków pieniężnych na właściwy rachunek TUZ TUW.
6. Za zapłatę składki lub raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej od wynikającej z umowy ubezpieczenia.
7. Jeżeli Ubezpieczający nie podał TUZ TUW znanych sobie okoliczności, o które TUZ TUW zapytywał przed zawarciem umowy ubezpieczenia obowiązkowego OC i które pociągają za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, TUZ TUW ma prawo żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej z uwzględnieniem zwiększenia prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego wskutek okoliczności niepodanych do jego wiadomości.
8. W przypadku wygaśnięcia stosunku ubezpieczenia przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
9. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje TUZ TUW wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu.

§ 15 OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO

1. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający powinien umożliwić Ubezpieczonemu zapoznanie się z informacjami wynikającymi z umowy ubezpieczenia dotyczącymi przesłanek wypłaty odszkodowania i innych świadczeń oraz ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności TUZ TUW uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości TUZ TUW wszystkie znane okoliczności, o które TUZ TUW zapytywał w formularzu ubezpieczenia albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
3. Ubezpieczający w czasie trwania umowy ubezpieczenia obowiązany jest niezwłocznie zgłaszać TUZ TUW wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa szkody, o które TUZ TUW zapytywał w formularzu ubezpieczenia albo innych pismach przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 2 i 3 powyżej, spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. W razie zawarcia przez TUZ TUW umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

§ 16 OBOWIĄZKI TUZ TUW

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, TUZ TUW informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu

faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

2. TUZ TUW udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności TUZ TUW lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez TUZ TUW udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez TUZ TUW.
3. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 2, TUZ TUW udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.
4. Sposób:
  - 1) udostępniania informacji i dokumentów, o których mowa w ust. 2,
  - 2) zapewniania możliwości pisemnego potwierdzania udostępnianych zgodnie z ust. 2 informacji,
  - 3) zapewniania możliwości sporządzania kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem zgodnie z ust. 2– nie może wiązać się z nadmiernymi utrudnieniami dla osób, o których mowa w ust. 2.
5. Koszty sporządzenia kserokopii oraz udostępniania informacji i dokumentów w postaci elektronicznej, ponoszone przez osoby, o których mowa w ust. 2 nie mogą odbiegać od przyjętych w obrocie zwykłych kosztów wykonywania tego rodzaju usług.
6. TUZ TUW przechowuje informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 2, do czasu upływu terminu przedawnienia roszczeń z umowy ubezpieczenia.

§ 17 REKLAMACJE

1. Definicje:

Użyte w niniejszym paragrafie pojęcia oznaczają:

  - 1) Klient - osoba fizyczna będąca Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia;
  - 2) reklamacja - wystąpienie skierowane do TUZ TUW przez jego Klienta, w którym Klient zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez TUZ TUW;
2. Reklamacja może być złożona w siedzibie Centrali TUZ TUW lub u agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.
3. Klienci mogą złożyć reklamację w następujących formach:
  - 1) pisemnej:
    - a) osobiście w siedzibie Centrali TUZ TUW albo
    - b) przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres siedziby TUZ TUW (Centrali);
  - 2) ustnie:
    - a) telefonicznie na numer (+48) 22 327 60 60 albo
    - b) osobiście do protokołu podczas wizyty Klienta w siedzibie Centrali TUZ TUW;
  - 3) pocztą elektroniczną na adres reklamacje@tuz.pl.
4. W celu sprawnego przeprowadzenia procesu rozpatrywania reklamacji, reklamacja powinna zawierać w szczególności:
  - 1) imię i nazwisko (nazwa) Klienta,
  - 2) adres zamieszkania Klienta lub adres do korespondencji oraz numer telefonu kontaktowego,
  - 3) numer polisy lub numer szkody lub numer sprawy jeżeli taki został nadany.
5. Na żądanie Klienta TUZ TUW potwierdza fakt otrzymania reklamacji w formie pisemnej lub w inny sposób uzgodniony z Klientem.
6. Odpowiedź na reklamację powinna być udzielona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.

7. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 6, TUZ TUW powinien przekazać Klientowi, który wystąpił z reklamacją, informację w której:
  - 1) wyjaśni przyczynę opóźnienia,
  - 2) wskaże okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy,
  - 3) określi przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.
8. Odpowiedź na reklamację wniesioną przez Klienta powinna być udzielona w formie pisemnej (w postaci papierowej) lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
9. Odpowiedź udzielona w formie pisemnej powinna być wysłana przesyłką pocztową lub listem poleconym wysłanym na adres wskazany przez Klienta.
10. Na wyłączny wniosek Klienta odpowiedź może być dostarczona pocztą elektroniczną.
11. TUZ TUW podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 18 ZAWIADOMIENIA I OŚWIADCZENIA

SPRAWY SPORNE

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia w związku z umową ubezpieczenia powinny być składane na piśmie, lub w inny uzgodniony przez strony umowy sposób.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest poinformować TUZ TUW o zmianie adresu bądź siedziby w jednej z form wskazanych w ust. 1.
3. Powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć bądź według przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
4. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie.
5. Spór między Klientem a TUZ TUW może być zakończony w drodze pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem a TUZ TUW, prowadzonego przez Rzecznika Finansowego: adres strony internetowej Rzecznika Finansowego: www.rf.gov.pl.
6. Przez Klienta, o którym mowa w ust. 5 rozumie się osobę fizyczną będącą Ubezpieczającym, Ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umowy ubezpieczenia

§ 19 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejsze OWU zostały zatwierdzone Uchwałą Zarządu TUZ TUW dnia 26 września 2018 i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 1 października 2018 r.
2. Z dniem wejścia w życie niniejszych OWU przestają obowiązywać Ogólne warunki obowiązkowego ubezpieczenia OC z tytułu wykonywania czynności agencyjnych zatwierdzone Nr U/67/2018 dnia 23 maja 2018 r.